

Hrvatski planinarski savez u 2020. godini

Godišnje izvješće

Rad Hrvatskoga planinarskog saveza, planinarskih udruga i planinara u protekloj godini bio je izložen brojnim izazovima. Ne samo naše organizirano planinarstvo, nego i cijeli društveni i gospodarski život u Hrvatskoj i svijetu bitno je obilježila pandemija bolesti COVID-19, a epidemiološke okolnosti i nužnost zaštite zdravlja uvelike su utjecali na način organiziranja i ostvarivanja svih vrsta društvenih aktivnosti. Epidemija još uvijek traje, pa na prijelomu godine još nije moguće cjelovito sagledati njene zdravstvene, ekonomski i društvene posljedice. Jasno je da su se posebne okolnosti već sada uvelike odrazile i na djelovanje cjelokupne planinarske udruge.

HPS je od početka epidemije pratilo i primjenjivao mjere, upute i preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Stožera civilne zaštite te upućivao svoje članstvo da se suzdrži od aktivnosti koje bi mogle pridonijeti širenju virusne infekcije i narušavanju zdravlja. Odlukom Izvršnog odbora HPS-a odgođene su ili otkazane planinarske akcije kojima je organizator ili suorganizator HPS, a koje uključuju veća okupljanja i bliske kontakte. Istodobno, pred nadležnim smo tijelima i službama često isticali da je planinarenje jedna od najzdravijih rekreativnih aktivnosti, posebice zato što se odvija na otvorenom prostoru, u prirodi, te da je ono jedna od rijetkih aktivnosti koja se bez većih poteškoća može na siguran način provoditi i u najzahtjevnijim epidemiološkim okolnostima. Većina posjetitelja planina pokazala je visoku razinu razumijevanja za mjere, upute i preporuke nadležnih službi te ih se pridržavala, a zapažen je i povećan interes građana koji se prije nisu bavili planinarenjem za boravak u planinama i kretanje planinarskim putovima.

Dana 22. ožujka Zagreb i okolicu pogodio je razoran potres, koji je prouzročio znatnu štetu i brojne poteškoće u funkcioniranju grada, institucija i života građana. Među ostalim, u potresu su oštećeni Dom HPS-a i društvene prostorije više zagrebačkih planinarskih društava. U danima nakon potresa alpinisti i speleolozi zagrebačkih planinarskih društava Zagreb-Matica, Velebit i Željezničar, »Ozren Lukić«, Dinaridi DISKF i drugih organizirali su se u volontersku inicijativu za pomoć građanima Zagreba. Primjenjujući alpinistička i speleološka znanja i vještine pomagali su građanima u uklanjanju oštećenih dimnjaka s krovova zgrada i sanaciji štete, za što su dobili brojne zahvale od građana, raznih službi te predsjednika RH Zorana Milanovića, koji ih je primio 24. travnja na Pantovčaku.

U danima oko Uskrsa velik je požar zahvatio planinu Dinaru. U gašenju požara, osim vatrogasaca, sudjelovali su i planinari te članovi HGSS-a. HPS je planinarskim društvima koja se skrbe o registriranim planinarskim putovima na Dinari ponudio pomoći u obnovi putova.

Na samome kraju godine, 29. prosinca, dogodio se na području Banovine još jedan izrazito snažan potres. U veliku akciju spašavanja stradalih i pomaganja stanovništvu odmah se uključila Hrvatska gorska služba spašavanja te velik broj planinara, alpinista i speleologa, a mnoga planinarska društva angažirala su se u prikupljanju humanitarne pomoći za potresom

pogođena područja. U potresu su oštećeni planinarski dom Matija Filjak i razgledna piramida na Hrastovičkoj gori.

Članstvo HPS-a. Premda cilj HPS-a nije brojnost članstva, nego kvaliteta planinarskog rada, po broju udruga članica i pojedinačnih članova protekla je godina opet bila među rekordima. U Savez je na kraju godine udruženo ukupno 338 udruga, od toga 280 planinarskih društava i klubova, 8 sportsko-penjačkih klubova, 10 županijskih i gradskih saveza, 13 stanica planinarskih vodiča, HGSS i 25 stanica HGSS-a te jedna pridružena članica. Tijekom godine, u članstvo HPS-a primljeno je novih 12 udruga – iz Buzeta, Gračaca, Gornjih Igrana, Jablanovca, Pule, Šibenika i Varaždina te 5 iz Zagreba. HPS je po broju udruga članica i dalje među najvećim nacionalnim sportskim savezima u Republici Hrvatskoj.

Broj naručenih i izdanih članskih markica za 2020. dosegnuo je brojeve iz prethodne, 2019. godine, ali je nakon povrata na kraju 2020. godine i obračuna ukupni broj članskih markica bio za 11,4% manji nego u prethodnoj godini. Za 2020. ukupno je društвima i klubovima izdano 32.975 članskih markica, od toga 18.938 seniorskih, 5561 za mladež, 7475 umirovljeničkih i 1001 penjačka.

Tijela i dužnosnici HPS-a uspješno su izvršavali sve svoje redovne zadaće te izvješćivali nadležna ministarstva, HOO i planinarske udruge članice HPS-a o raznovrsnim temama vezanim uz redovni rad Saveza i posebne okolnosti. Zbog nemogućnosti održavanja velikih skupova, odgođena je 31. sjednica Skupštine HPS-a, koja je bila sazvana za 18. travnja, o čemu su pravovremeno obaviještene sve njegove udruge članice. Budući da se ni u drugom dijelu godine nisu ispunili epidemiološki uvjeti za fizičko okupljanje predstavnika punopravnih udruga članica koji čine Skupštinu HPS-a, sukladno mjerama i preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Stožera civilne zaštite, a uz konzultacije s nadležnim uredom za opću upravu, 31. sjednica Skupštine HPS-a održana je elektronički, od 16. do 22. listopada. Kao i uoči svake sjednice Skupštine, Izvršni odbor HPS-a priredio je pisane materijale koji predstavnicima punopravnih udruga članica omogućavaju da se cijelovito upoznaju sa svim temama iz dnevnog reda i pripremom za odlučivanje na sjednici. Radi brže i kvalitetnije komunikacije između HPS-a i udruga članica, od 2019. u primjeni su službene elektroničke adrese udruga članica HPS-a na domeni hps.hr. Navedeni pisani materijali za Skupštinu upućeni su 1. listopada izravno svim punopravnim članicama putem službene elektroničke pošte, a elektroničke adrese korištene su ujedno za autentifikaciju predstavnika u Skupštini.

Izvršni je odbor na svojih pet sjednica izvršavao svoje zadaće propisane Statutom HPS-a. Dvije su sjednice održane u sjedištu HPS-a u Zagrebu, a ostale elektronički, uz raspravu i glasovanje putem odgovarajućih internetskih servisa. Raspravljalo se i o odlučivanju o ukupno 61 točki dnevnog reda, a šest odluka doneseno je elektroničkim glasovanjem između sjednica, sukladno Statutu Saveza i Poslovniku o radu Izvršnog odbora. Sve su sjednice Izvršnog odbora imale kvorum za odlučivanje. Nadzorni odbor odnosno njegovi članovi, redovito su pratili rad Izvršnog odbora i komisija, kao i rad Ureda HPS-a.

Sud časti nije zaprimio nijednu predstavku o pitanjima iz svoje nadležnosti pa nije bilo povoda za postupanje.

Vanjski nadzor. Na zahtjev povjerenika za informiranje, u postupku pokrenutom u povodu predstavke novoosnovanoga Hrvatskoga sportsko penjačkog saveza protiv HPS-a, HPS je dao tražena objašnjenja o dostupnosti informacija o svojem radu, istaknuvši da mrežna stranica Saveza www.hps.hr sadrži više od 45.000 stranica raznih obavijesti, zaključaka, zapisnika, bilješki, dokumenata i raznih drugih sadržaja, razvrstanih u gotovo 200 rubrika i podrubrika, te nekoliko stotina dosad objavljenih obavijesti, kao i da ne sadrži nikakav skriveni ili zaključani dio niti dio s ograničenim pristupom, već da su svi objavljeni sadržaji javno dostupni svim

korisnicima. Vrlo je brzo zaprimljena povratna obavijest o prihvaćanju očitovanja te o tome da je uvidom u mrežnu stranicu HPS-a utvrđeno da nema osnove ni za kakvo postupanje povjerenika za informiranje prema HPS-u. Nedugo potom zaprimljeno je i izvješće o usporednom praćenju 20-ak nacionalnih sportskih saveza u kojemu je mrežna stranica HPS-a u pogledu dostupnosti i proaktivne objave informacija, prema jedinstvenim kriterijima ocijenjena najvećom mogućom ocjenom.

Krajem godine, sportska inspekcijska služba Ministarstva turizma i sporta obavila je inspekcijski nadzor u sjedištu HPS-a. Povod i predmet nadzora bila je promjena nadležnosti nacionalnog sportskog saveza za sportsko penjanje u Nomenklaturi sportova i sportskih grana od 2. listopada, a dužnosnici HPS-a dali su sva tražena pojašnjenja i dokumentaciju vezanu uz postupak prijenosa nadležnosti i odgovornosti za taj sport na novoosnovani sportsko-penjački savez sukladno odluci Skupštine HPS-a. Sredinom prosinca zaprimljeno je rješenje Ministarstva turizma i sporta kojim se nadležnom tijelu Saveza nalaže usklađivanje Statuta s Nomenklaturom. Postupak prijenosa odgovornosti za sportsko penjanje i izmjene Statuta HPS-a, međutim, već je započeo donošenjem skupštinske odluke o pokretanju postupka razdruživanja u listopadu 2020., a u prosincu je po redovnoj proceduri među udrugama članicama HPS-a provedena i javna rasprava o prijedlogu izmjene Statuta HPS-a radi pripreme za odlučivanje na sljedećoj sjednici Skupštine. Sjednica Skupštine provedena je u siječnju 2021. godine te je na njoj donesena Odluka o izmjeni Statuta HPS-a, o čemu su pravovremeno obaviješteni Ministarstvo turizma i sporta te Hrvatski olimpijski odbor.

Središnje akcije. Jedna je od važnih stalnih zadaća Saveza povezivanje i okupljanje velikog broja udruga i njihovih članova oko raznovrsnih zajedničkih aktivnosti. Nažalost, zbog epidemioloških okolnosti, brojni planirani izleti, ture, pohodi, susreti, škole, tečajevi, radionice, seminari, natjecanja, ekspedicije, logori, istraživanja, tematske konferencije, svečanosti i druga događanja nisu mogli biti ostvareni ili su ostvareni u ograničenom opsegu. Dani hrvatskih planinara, koji su se trebali održati prvoga vikenda u lipnju na Učki, otkazani su, a domaćin PD Opatija predložio je i preuzeo zadaću organiziranja Dana hrvatskih planinara 2025., kad će se obilježavati 75. obljetnica planinarstva u Opatiji. Pohod na Dinaru, najviši vrh Hrvatske (1831 m), uspješno je izveden 22. svibnja, kao središnja akcija obilježavanja Dana zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, uz sudjelovanje ministra i brojnih dužnosnika Ministarstva zaštite okoliša i energetike, ravnatelja većine nacionalnih parkova i parkova prirode te drugih javnih dužnosnika. Uoči pohoda na vrh Dinare, u Kninu je predstavljena inicijativa za proglašenje Parka prirode Dinara, pri čemu su najviši državni dužnosnici više puta posebno istaknuli da su upravo HPS i HGSS glavni partneri nadležnom ministarstvu i lokalnoj zajednici u vrednovanju Dinare i uspostavi novoga zaštićenog područja.

Finansijsko poslovanje. Zbog posebnih okolnosti nastalih uslijed epidemije bolesti COVID-19, izvršenje Finansijskog plana za 2020. bilo je manje od planiranoga, i na prihodovnoj i na rashodovnoj strani. Iako je broj izdanih članskih markica u 2020. i lani bio podjednak, na smanjenje ukupnih prihoda utjecali su veći povrat neprodanih članskih markica nego proteklih godina, smanjeni prihodi vlastitih sredstava od tečaja i natjecateljskih licenci, kao i smanjene doznake namjenskih sredstava za redovne programe HOO-a. Na rashodovnoj je strani proračuna smanjenje bilo još veće jer se nisu mogle održati brojne akcije predviđene planom rada za 2020., ali i zbog odgovornoga i štedljivoga korištenja sredstava u svim segmentima poslovanja Saveza. Ostvaren višak sredstava prenijet će se u sljedeću godinu kao pričuva za stabilno izvršavanje programskih zadaća HPS-a u predstojećem, gospodarski vrlo neizvjesnom razdoblju.

Suradnja s ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave, javnim ustanovama i drugim institucijama. HPS je redovito surađivao s ministarstvima, njihovim dužnosnicima i službenicima, županijskim i gradskim upravama te drugim ustanovama na pitanjima povezanim sa svojom djelatnošću. Najviše se surađivalo s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, odnosno Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvom sporta i turizma te Ministarstvom pravosuđa i uprave.

Tijekom godine, HPS je sudjelovao u aktivnostima usmjerenima ka proglašenju i uspostavi Parka prirode Dinara, a za Ministarstvo zaštite okoliša i energetike HPS je izradio sadržajan pisani elaborat o planinarskoj infrastrukturi na Dinari. Na inicijativu HPS-a, to je ministarstvo u Pravilnik o jedinstvenom vizualnom identitetu zaštite prirode u Republici Hrvatskoj unijelo odredbu o nadležnosti HPS-a za planinarske putove i knjige standarda za planinarsku signalizaciju. Tim je pravilnikom osigurano čvrsto uporište za daljnju skrb o planinarskim putovima u zaštićenim područjima primjenom Knjige standarda za planinarsku signalizaciju, koju utvrđuje HPS. S Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja dogovoren je da se u okviru odgovarajuće mjere za korištenje sredstava iz fondova Europske unije organizirano pristupi obnovi najvažnijih planinarskih objekata u zaštićenim područjima, koji su ujedno i važna posjetiteljska infrastruktura tih parkova. S tim se ministarstvom već godinama aktivno surađuje na brojnim pitanjima iz speleološke djelatnosti, a speleološka istraživanja i edukacija provode se u skladu s godišnjim dopuštenjima koje izdaje to ministarstvo, uz redovito prikupljanje podataka i izvješćivanje o provedenim istraživanjima i njihovim rezultatima.

S Ministarstvom turizma i sporta i Hrvatskim olimpijskim odborom (HOO-om) razmjerenivale su se brojne informacije o organizacijskim pitanjima u uvjetima epidemije te o statusu i razvoju natjecateljskih sportova i sportaša. Upozoravajući na posebnosti planinarstva, najbolju svjetsku praksu i važnost donošenja provedivih mjera i uvjeta za razvoj rekreacijskog sporta i planinarstva, HPS je ponovno uputio brojne konstruktivne prijedloge za donošenje novoga Zakona o sportu. Naši su predstavnici redovito sudjelovali u radu Skupštine HOO-a i Odbora olimpijskih sportova. Uz brojne izravne kontakte, održana su i dva tematska sastanka s dužnosnicima HOO-a o pitanjima razvoja sportova organiziranih u HPS-u. HOO je namjenskim doznakama financirao troškove inozemnih natjecanja u našim natjecateljskim sportovima, razvoj sportaša mlađih dobnih kategorija, naše članarine u međunarodnim sportskim asocijacijama i plaće naših zaposlenika. HPS je također surađivao i s Državnim hidrometeorološkim zavodom, a nastavljeni su stalni kontakti s javnim ustanovama koje upravljaju planinskim nacionalnim parkovima (Sjeverni Velebit, Risnjak i Paklenica) i parkovima prirode (Medvednica, Papuk, Žumberak – Samoborsko gorje, Biokovo, Učka i Velebit). Tijekom godine održane su brojne radionice radi izrade planova upravljanja tim parkovima, a u tom su radu važan doprinos svojim sudjelovanjem, konkretnim prijedlozima i zapažanjima dali predstavnici HPS-a i brojnih njegovih udrug i članica.

Međunarodna suradnja. Godišnji sastanci svih međunarodnih asocijacija u kojima je HPS član (UIAA, IFSC, EUMA, ERA) održane su elektronički, a na njima su aktivno sudjelovali i predstavnici HPS-a. Godišnji susret vodstava HPS-a i Planinske zveze Slovenije (PZS-a) trebao je biti održan na Učki, uz naše domaćinstvo. U dogovoru s PZS-om, susret je odgođen do smirivanja epidemiološke situacije, no suradnja dvaju saveza odvijala se uspješno i putem drugih oblika komunikacije. Predsjednik HPS-a Darko Berljak sudjelovao je i održao govor na komemoraciji za pokojnog vođu brojnih himalajskih ekspedicija Toneta Škarju u Kamniku. Naš savez i savezi susjednih zemalja usklađeno zastupaju svoja stajališta na sastancima i u tijelima međunarodnih asocijacija.

Natjecateljski sportovi. Članovi seniorske i juniorske reprezentacije u sportskom penjanju nastupali su uz potporu HOO-a na svjetskim i evropskim prvenstvima i kupovima održanima tijekom godine. Na tim su natjecanjima naši sportaši postizali vrlo dobre rezultate, a rezultati na Evropskom prvenstvu u sportskom penjanju, u seniorskoj konkurenciji (plasmani u polufinala, osvojeno 16., 17. i 22. mjesto), bili su dosad najbolji rezultati hrvatskoga sportskog penjanja. Osmero mladih sportaša bilo je uključeno u razvojne programe HOO-a, što je dosad najveći broj sportaša u tim programima.

Uvažavajući mišljenje Izvršnog odbora, a radi daljnog razvoja sporta i sportaša, Skupština HPS-a pokrenula je postupak razdruživanja sportskog penjanja iz HPS-a, tijekom kojega će se izmijeniti Statut HPS-a, a nadležnosti i odgovornosti za taj sport prema utvrđenoj proceduri prenijeti na novoosnovani savez za sportsko penjanje. Premda nakon izmjene Nomenklature sportova i sportskih grana HOO-a taj savez, nažalost, nije bio zainteresiran za razgovor i dogovor o dalnjem djelovanju nacionalne reprezentacije, radu izbornika i trenera, kategorizaciji te kontinuitetu rada sa sportašima, a napose korisnicima razvojnih i redovnih programa, HPS će u suglasju s HOO-om biti i dalje raspoloživ za suradnju svim sportsko-penjačkim klubovima i sportašima u rješavanju otvorenih pitanja, kako ne bi došlo do zastoja ili prekida u razvoju tog sporta i sportaša.

Planinarska infrastruktura. HPS u kontaktima s državnim i javnim tijelima redovito naglašava važnost planinarske infrastrukture, napose putova i planinarskih objekata, koji ne služe samo u planinarima, nego mnogo širem krugu posjetitelja koji dolaze u planine radi zdravlja i rekreacije, uključujući i nezanemariv broj inozemnih turista. Stoga ističemo da je u Nacionalnoj razvojnoj strategiji do 2030. godine posebno naglašena važnost unaprjeđenja zdravog i aktivnog života građana bavljenjem sportom i rekreacijom. S tim se u vezi izričito navodi nužnost promidžbe i ulaganja u planinarske sadržaje i infrastrukturu: »S ciljem poticanja zdravog i aktivnog života promovirat će se biciklistički i planinarski sadržaji i povezana infrastruktura te će se ulagati u njih.« (Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine, str. 77.). Unatoč svim poteškoćama i izazovima, a imajući u vidu činjenicu da je funkcionalna infrastruktura važan preduvjet za sigurnost planinarenja, HPS i planinarske udruge ulažu velike napore i sredstva u održavanje i unaprjeđenje infrastrukture u hrvatskim planinama, a HPS jedini u Hrvatskoj kontinuirano i redovito već godinama svojim vlastitim sredstvima sufinancira obnovu, održavanje i uređenje planinarskih domova, kuća i skloništa (većinom upravo onih u državnom vlasništvu). Ipak, već više godina zapažamo da potrebe na terenu znatno premašuju finansijske i volonterske kapacitete planinara i planinarskih udruga jer naša razmjerno skromna sredstva ne omogućavaju veća investicijska ulaganja, a infrastruktura zbog starosti i intenzivnog korištenja sve više treba upravo takva ulaganja. Budući da je riječ o izrazito važnoj javnoj infrastrukturi, HPS se već godinama aktivno zalaže za uspostavu stabilnih, održivih i učinkovitih modela ulaganja javnih sredstava u planinarsku infrastrukturu te pozdravlja jasno određenje Nacionalne razvojne strategije o promoviranju planinarskih sadržaja i ulaganjima u planinarsku infrastrukturu.

Informacije o planinarstvu i planinama prenosile su se mnogobrojnim specijaliziranim emisijama i prilozima u televizijskim i radijskim programima. Članci o našim djelatnostima i radu naših udruženih članica objavljivani su u mnogim nacionalnim, regionalnim i lokalnim medijima – novinama, časopisima, te na brojnim internetskim portalima i web-stranicama. Informacije o radu Saveza prenosile su se i razmjenjivale telefonskim razgovorima, dopisivanjem elektroničkom poštom, objavama u časopisu Hrvatski planinar i službenim dopisima upućenima našim društvima i klubovima. Uspostavom službenih elektroničkih adresa na domeni hps.hr za sve udruge članice HPS-a ubrzan je i pojednostavljen protok

informacija između udruga i Saveza, a ujedno su smanjeni troškovi poštarine. Taj suvremen način komunikacije prihvatile je većina planinarskih udruga, a ovim putem pozivamo one koje to još nisu učinile da pristupe svojim pretincima elektroničke pošte i da je redovito prate, kako ne bi propustile važne i korisne informacije iz HPS-a o brojnim pitanjima od njihova interesa.

Ured HPS-a ima troje profesionalnih djelatnika. Svoje poslove i zadaće obavlja je samostalno ili u dogovoru s dužnosnicima HPS-a i pročelnicima komisija. Ured daje članovima i ostalim zainteresiranim obavijesti o našim planinama, planinarstvu i logistici pojedinih tura, skrbi se o pretplati na časopis Hrvatski planinar i finansijskim poslovima vezanima uz njegovo izdavanje, kontaktira s raznim ustanovama i pravnim osobama izvan HPS-a, s brojnim udruženim članicama u vezi s članskim materijalom i ostalim pitanjima naše udruge, surađuje sa svojim komisijama te vrlo uspješno vodi vlastito poslovanje planiranjem, nabavom i prodajom planinarske literature te ugovaranjem najma, sponzorstava i donacija. U Uredu HPS-a dostupno je ukupno dvjestotinjak različitih publikacija, uključujući vodiče, priručnike, beletristiku, dnevниke, zemljovide i druga izdanja. Rad Ureda HPS-a bio je organiziran u skladu s preporukama nadležnih tijela i uz strogu primjenu mjera zaštite zdravlja. Tijekom ljetnih mjeseci provedena je prva faza obnove i uređenja Doma HPS-a u Kozarčevoj 22 u Zagrebu.

Časopis Hrvatski planinar u protekloj je godini izlazio redovito, a evidencija pretplatnika vodila se ažurno i uredno. Časopis donosi putopise, izvješća i druge obavijesti iz rada planinarskih udruga. Tiskao se u nakladi od 1300 primjeraka. Suradnja s tiskarom koja je na javnom natječaju ponudila najbolje uvjete u pogledu cijene, rokova i kvalitete bila je kvalitetna, čime je omogućeno da i u uvjetima prekida svih gospodarskih aktivnosti tijekom proljetnog *lockdowna* časopis izlazi i pretplatnicima stiže bez zakašnjenja. Pozivamo sve članove HPS-a da pretplatom te slanjem članaka i vijesti i dalje pridonose očuvanju tradicije i unaprjeđenju kvalitete jednog od najstarijih hrvatskih časopisa.

Stručna djelatnost u komisijama HPS-a. HPS u usporedbi s glavninom drugih nacionalnih planinarskih saveza u svijetu ima veći broj raznovrsnih djelatnosti, a one se u našem Savezu ostvaruju radom 13 komisija. Komisije su za 2020. pripremile više od stotinu posebnih akcija, ekspedicija, pohoda, susreta, škola, tečaja, seminara, vježbi, predavanja, radionica i natjecanja, no velik broj akcija nije se zbog posebnih okolnosti mogao održati ili su održane uz smanjen broj sudionika i primjenu odgovarajućih mjera zaštite zdravlja. Svake godine ističemo da znatan dio članstva ne boravi u planinskoj prirodi samo zbog osobnih rekreacijskih i sportskih razloga, već svoj boravak u prirodi volonterskim angažiranjem osmišljava i provodi kao stručnu i široku društvenu korisnu djelatnost. U protekloj je godini taj rad bio znatno otežan pa je zalaganje svih onih koji su bilo na koji način pridonosili organiziranoj planinarskoj djelatnosti potrebno dodatno vrednovati. U nastavku je sažet pregled rada i glavnih ostvarenja komisija HPS-a u 2020.

Komisija za planinarske putove. Rad Komisije odvijao se putem elektroničke i osobne komunikacije o temama iz njezina djelokruga. Rad je i u 2020. organiziran djelovanjem radnih grupa za informatiku, planinarske obilaznice te školovanje i normativu, koje kontinuirano djeluju i koordiniraju izradu novih dokumenata te rade na poboljšanju postojećih rješenja. Komisija je tijekom godine razmatrala i utvrdila svoje primjedbe i prijedloge za Pravilnik o školovanju u HPS-u te utvrdila prijedloge programa školovanja markacista. Komisija je također iznijela svoje prijedloge na Pravilnik o jedinstvenom vizualnom identitetu zaštite prirode u Republici Hrvatskoj te pripremila Knjigu standarda signalizacije na planinarskim putovima. Osim tih prijedloga i dokumenata, utvrđena su ispitna pitanja i način provjere rezultata testa, način licenciranja markacista te prijedlog novih kategorija godišnjih nagrada za markaciste i markacističku djelatnost.

U veljači je u Domu HPS-a organiziran sastanak i interna obuka članova Komisije i suradnika za rad s Registrom planinarskih putova i Interaktivnom planinarskom kartom Hrvatske. Članovi Komisije i suradnici iz raznih dijelova Hrvatske obavljali su redovite izravne kontakte s planinarskim društvima i lokalnom zajednicom, kao i svim zainteresiranim za dobro održavane planinarske putove. Na početku godine održano je nekoliko terenskih sastanaka s održavateljima putova radi dogovora o aktivnostima za tekuću godinu, a u svibnju u suradnji s PS-om Splitsko-dalmatinske županije i predstavnicima društava Cetinskoga kraja sastanak radi dogovora o održavanju pojedinih dionica velike mreže planinarskih putova na tom području i saniranju štete od požara na Dinari. Na Poklonu je održan sastanak voditelja markacističkih sekcija planinarskih društava na području Istre. Komisija je također komunicirala s tvrtkama koje su pokazale komercijalni interes za korištenje tragova planinarskih putova iz Registra planinarskih putova (LocusMap, Heineken, AppleMaps).

Posebno je važan redovit i kontinuiran rad na unosu i osvježavanju podataka u Registru planinarskih putova, obilaznica i markacista, Interaktivnoj planinarskoj karti Hrvatske i digitalnom dnevniku HPO-a. U Registru su dorađeni podaci o planinarskim putovima na području Kalnika, Dalmatinske zagore, Mosora, Moslavačke gore i Papuka, a za područje Ivanšćice uneseni su podaci za 60 planinarskih putova. Pripremljeni su i uneseni podaci za putove u Baranji. Redovito se provodi ovjera dnevnika Hrvatske planinarske obilaznice i Velebitskoga planinarskog puta, a podaci se unose u baze podataka. Tijekom godine omogućen je pregled podataka o obilaznicima i priznanjima VPP-a na webu HPS-a.

Članovi Komisije i suradnici predvodili su i koordinirali akcije s malim brojem sudionika na uređivanju planinarskih putova, a naročito na postavljanju planinarskih putokaznih ploča. U nizu markacističkih akcija obnovljeni su brojni putovi na području Istre, Hrvatskog zagorja, na otocima, u Hrvatskom zagorju, na Velebitu, Kozjaku, Mosoru i drugdje. Također se aktivno surađivalo s planinarskim društvima na pripremi novih planinarskih obilaznica, kako na terenu tako i na pripremi dnevnika. Pružena je pomoć pri uspostavljanju i revidiranju dnevnika planinarskih obilaznica Trejet i pet (PD Strilež, Crikvenica), »Dr. Andrija Štampar« (PD Zanatlija, Osijek) i Dugih 20 (PD Duga, Rijeka). S predstavnicima PD-a Zanatlija iz Osijeka pregledane su predložene trase planinarskih putova na Banskom brdu u Baranji radi uvrštenja u Registar planinarskih putova i uspostave nove obilaznice. Izrađeni su i postavljeni žigovi na kontrolnim točkama HPO-a gdje su bili oštećeni ili otuđeni. Planirani markacistički tečaji, dopunsko obrazovanje i obnova znanja markacista te ostali planirani seminari i radionice zbog nepovoljne epidemiološke situacije nisu održani, kao ni dodjela priznanja HPO-a.

Komisija za planinarske objekte održala je tri sjednice, a velik broj pitanja rješavao se putem elektroničkih servisa. I ove je godine raspisan i proveden natječaj za sufinanciranje obnove, održavanja i izgradnje planinarskih objekata. Komisija je pregledala sve prijave vodeći računa o ispunjavanju kriterija iz natječaja, vlasničko-upravljačkom statusu, važnosti planinarskih objekata, potpunosti dokumentacije, stvarnoj potrebitosti pojedinih radova, izvedivosti i drugim okolnostima te predložila donošenje odluke o dodjeli sredstava za planinarske objekte Bitorajka, »Zlatko Prgink«, »Miroslav Hirtz« na Bijelim stijenama, Alan, Omanovac, Hahlić, Careva kuća, Korita, Cesargrad, Žitnica i Londžica, u ukupnom iznosu od 131.934,94 kn. Planinarske udruge kojima su dodijeljena sredstva uredno su Komisiju izvješćivale o utrošenim sredstvima i izvedenim radovima. Uz angažman članova Komisije i članova društava, radilo se na obnovi svih spomenutih objekata, a izrađen je i idejni projekt za obnovu planinarskog doma Zavižan. Nakon razornog zagrebačkog potresa članovi Komisije obavili su uvid u stanje planinarskih objekata na Medvednici i Samoborskom gorju. Komisija se također bavila rješavanjem pitanja vezanih uz upravljanje planinarskom kućom »Boris

Farkaš« u Sekulićima te planinarskim domom »Miroslav Hirtz« u Jablancu, čiji je vlasnik HPS, te je radi utvrđivanja najboljeg modela dalnjeg upravljanja održano desetak sastanaka sa zainteresiranim strankama. S Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja dogovoreno je da se pristupi obnovi najvažnijih planinarskih objekata u vlasništvu RH koji su ujedno i posjetiteljska infrastruktura nacionalnih parkova i parkova prirode. S Javnom ustanovom NP Risnjak i Ministarstvom graditeljstva i državne imovine tražila su se održiva rješenja za daljnje funkcioniranje Schlosserova doma na Risnjaku, a ujedno i potrebnu obnovu tog objekta, o čemu je bilo organizirano nekoliko sastanaka u Zagrebu, Rijeci i putem videokonferencijskih aplikacija. Plave ploče za planinarske objekte izrađivane su na zahtjev upravljača, uz popratnu dokumentaciju. Podaci o planinarskim objektima u digitalnoj bazi Komisije, na web-stranici HPS-a i u planinarskim aplikacijama za mobilne uređaje ažurirani su prema dojavama upravljača koji su se odazvali pozivu Komisije da dostave podatke. Komisija je također redovito davala pojašnjenja te odgovarala na raznovrsna pitanja upravljača i domaćina o poslovanju i primjeni epidemioloških mjera u planinarskim objektima.

Komisija za vodiče snažno se i u svim segmentima zalaže za poticanje vodiča da vode izlete za koje su stručno osposobljeni te da se educiraju i pridonose sigurnosti i kvaliteti organiziranih izleta. Planinarski su vodiči u 2020. organizirali i vodili izlete u svojim planinarskim udrugama primjereno epidemiološkim okolnostima, u manjim skupinama i u bliža gorja. Stanice vodiča organizirale su i provodile vježbe prema svojim mogućnostima i ovisno o zainteresiranosti članstva. Zbog posebnih okolnosti, odlukom Izvršnog odbora Komisije svim je vodičima i pripravnicima kojima je u 2020. istekla licenca ona bez dodatnih uvjeta produljena za godinu dana. U Komisiji djeluje 814 licenciranih vodiča i 148 pripravnika, odnosno ukupno su 962 educirana člana s važećom licencom. Održan je jedan sastanak Komisije, a operativni rad Komisije bio je organiziran putem Izvršnog odbora Komisije, četiriju potkomisija te radne skupine za vođenje osoba s invaliditetom.

Godina je započela stručnim seminarom za voditelje tečaja i ispita u Otočcu te zimskim tečajem i ispitom za vodiče B standarda na Vršiću. Tečaj za vodiče A standarda, koji je u ožujku započeo na Platku, prekinut je zbog nastupa posebnih okolnosti, a svi su daljnji tečaji odgođeni. Tijekom godine provedeno je pet ispita za vodiče (Vršić, Omanovac, Mosor, Platak, Kuna gora), a od ukupno 70 kandidata ispite je uspješno položilo njih 46 (36 A standard i 10 B standard). U provođenju tečaja i ispita za vodiče u 2020. bilo je angažirano 15 instruktora i 5 instruktorskih kandidata. Radna skupina za osobe s invaliditetom koordinirala je i provodila brojne aktivnosti kojima se osobama s invaliditetom omogućavalo i olakšavalo planinarsko djelovanje. Tijekom ljeta, član Radne skupine predstavio je svoju knjigu »Planinarenje na slijepo«, a u jesen je pod vodstvom vodiča HPS-a obišao dužinski put Via Adriatica od Prevlake do Istre. Navedene aktivnosti bile su popraćene u javnim medijima i zapažene u široj javnosti.

Komisija za speleologiju koordinirala je u 2020. rad 20 speleoloških odsjeka i udruga članica, koji su imali 457 članova, od čega 27 instruktora speleologije, 86 speleologa, 304 speleološka pripravnika i 44 speleološka suradnika. Rad je koordiniran putem redovnih sjednica Izvršnog odbora i godišnje skupštine Komisije. Na redovnoj izbornoj skupštini Komisije 6. studenoga izabrano je njenovo novo vodstvo za sljedeće četiri godine te koordinatori za osam speleoloških djelatnosti.

Radi provođenja istraživanja, monitoringa i školovanja u speleološkim objektima na području Hrvatske, HPS je kao nositelj za 22 članice Komisije koje su uključene u statusu izvođača, od ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša pribavio sva potrebna dopuštenja. Tijekom 2020. ukupno su provedena 342 speleološka istraživanja i monitoringa, pri čemu je istraženo više od 8500 metara dubine i gotovo 18 kilometara duljine.

Glavnina rada bila je usmjerenja ka zajedničkom projektu HPS-a i članica HPS-a »Speleološka istraživanja hrvatskoga krša 2020.«, koji se sastoji od više ekspedicija, logora i istraživanja u Hrvatskoj. Tijekom 2020. izvedeno je šest speleoloških ekspedicija, kampova i logora, na kojima je sudjelovalo 155 sudionika iz 22 udruge iz Hrvatske te iz pet zemalja EU-a i svijeta. Najveći su uspjesi postignuti na Crnopcu (JI Velebit), sjevernom Velebitu i na Biokovu. Tijekom istraživanja u Jamskom sustavu Crnopac pronađen je spoj s jamom Muda labudova pa je taj sustav duljinom od 53 km sada 66. po duljini u svijetu. Sustav sada ima pet ulaza i veliku perspektivu za istraživanje na brojnim mjestima. Dubina jame Nedam povećana je na 1226 metara i tako postala treća najdublja jama u Hrvatskoj. Na dubini od 1192 metra preronjen je »viseći« sifon dubine 6 i duljine 35 metara, iza kojega se nastavlja horizontalni dio jame. Na Biokovu su nastavljena istraživanja u jami Njemici, gdje je dosegnuta dubina od 934 metra, pa je to nakon četiri »tisuće« na sjevernom Velebitu sada po dubini peta jama u Hrvatskoj. Dodatna zanimljivost pri istraživanju Njemice jest pronađeni sifon, prvi u jamama Biokova.

Sudjelovalo se na projektu sistematizacije standardiziranih podataka o speleološkim objektima u Nacionalnom parku Plitvička jezera, gdje je tijekom prve faze projekta istraženo više od stotinu speleoloških objekata. U Stonu i Dubrovniku održana je speleološka izložba o istraživanjima na dubrovačkom području. Aktivno se sudjelovalo u ekološkoj speleološkoj inicijativi Čisto podzemlje, a prikupljene informacije o onečišćenim speleološkim objektima u Hrvatskoj dostupne su na Bioportalu (ukupno je upisano 820 onečišćenih speleoloških objekata). U organiziranim je akcijama čišćenja iz 9 jama izvučeno 38,5 kubičnih metara otpada. Komisija je aktivno sudjelovala i u izradi Katastra speleoloških objekata, koju provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (sada je u Kataligu ukupno 2498 speleoloških objekata, dok je 485 speleoloških objekata u provjeri). Redovito su se ažurirale web-stranice i u Hrvatskom planinaru objavljivale obavijesti o važnijim akcijama. Skrb o zaštiti krškog podzemlja bit će posebno naglašena u 2021., koja će se obilježiti kao Međunarodna godina šipila i krša.

Speleolozi se educiraju na speleološkim školama, seminarima i skupovima te ispitima za naziv »speleolog« i »instruktor speleologije«. U 2020. bilo je za školovanje licencirano ukupno 200 članova. Provedeno je ukupno pet škola, na kojima je sudjelovalo ukupno 46 polaznika. Polaganjem ispita petero je članova steklo je naziv »speleolog«, a jedna članica naziv »instruktor speleologije«. Održani su stručni seminari o organizaciji rada u Komisiji, topografskom snimanju te opremanju speleoloških objekata.

Komisija za alpinizam pružala je potporu društvima i odsjecima koji su organizirali ljetne i zimske alpinističke škole u skladu s programima tih škola. Komisija je i u 2020. organizirala na Biokovu Memorijalni alpinistički logor »Glavno da se klajmba«, na kojemu je usprkos smanjenom broju sudionika ispenjan respektabilan broj smjerova. Glavni je cilj te akcije bio prenošenje znanja i iskustava s iskusnijih na manje iskusne članove. Lednopenjačka reprezentacija Hrvatske sudjelovala je na natjecanjima Svjetskoga kupa u prošloj zimskoj sezoni, no zbog epidemije prekinuto je održavanje međunarodnih natjecanja. Krajem 2019. godine alpinizam je na globalnoj razini dobio izvanredno priznanje uvrštenjem na UNESCO-ovu listu nematerijalne svjetske kulturne baštine, a Komisija je tu činjenicu aktivno promovirala u alpinističkoj i široj javnosti.

Komisija za sportsko penjanje rješavala je u 2020. brojna pitanja vezana uz održavanje treninga i natjecanja u sportsko-penjačkim dvoranama u uvjetima epidemije te promjene organizacijskog statusa sportskog penjanja u Hrvatskoj zbog odluke dijela sportsko-penjačkih klubova da samostalno registriraju Hrvatski sportsko penjački savez. U prvoj polovici godine

Izvršni odbor Komisije radio je na pripremi Pravilnika o natjecanjima radi usklađivanja s natjecateljskim pravilnikom IFSC-a. Održan je Sabor Komisije, uz izbor novog vodstva, koje je preuzeo odgovornost za rad Komisije, ali se potom vrlo brzo povuklo ne izvršivši zadaće vezane uz postupak razdruživanja sportskog penjanja iz HPS-a.

Hrvatska sportsko-penjačka reprezentacija organizirana u HPS-u djelovala je u skladu sa svojim pravilnikom, uputama HOO-a i epidemiološkim okolnostima. Kao i proteklih godina, rad reprezentacije bio je organiziran u seniorskoj, juniorskoj A i juniorskoj B reprezentaciji. Seniorska je reprezentacija uz potporu HOO-a predstavljala Hrvatsku na europskim natjecanjima u Augsburgu i Moskvi.

Komisija za planinsko skijanje. Početkom godine imenovano je novo vodstvo Komisije i obnovljen je njezin rad. Radi razvijanja planinskog skijanja i sustavnog jačanja članske baze, Komisija je podupirala osnivanje odsjeka i sekcija planinskog skijanja u planinarskim društvima, no na tom planu nisu postignuti pomaci, zbog slabe zainteresiranosti članstva i nemogućnosti okupljanja u uvjetima epidemije. Komisija je radi izvođenja škola planinskog skijanja pripremila novi program škole planinskog skijanja, ažurirala popis licenciranih instruktora i imenovala nove. Na inicijativu i uz angažman članova Komisije u javnom savjetovanju o Pravilniku o čuvanju i zaštiti Parka prirode Medvednica, uvažen je prijedlog HPS-a o izmjeni odredbe o zabrani skijanja izvan uređenih staza, čime je omogućeno planinsko skijanje na Medvednici.

Komisija za školovanje aktivno se angažirala na pripremi i provođenju reforme sustava školovanja u HPS-u. Na temelju provedene analize cjelokupnog školovanja u HPS-u, pripremljene su odgovarajuće mjere i rješenja te izrađeni inicijalni nacrti programa školovanja za sve vrste škola i tečaja, a održana je i interdisciplinarna radionica u kojoj su sudjelovali instrktori i voditelji školovanja iz svih komisija koje organiziraju i provode školovanje u HPS-u. Pravilnikom o školovanju, koji je donijela Skupština HPS-a, bolje je uređen sustav školovanja te su postavljene osnove za usvajanje i primjenu novih programa školovanja. Rad na reformi sustava školovanja nastavit će se u 2021., kada se očekuje normalizacija epidemioških okolnosti.

Prema poslanim planovima, popisu instruktora i predavača te izvješćima o održanim planinarskim školama članica Saveza, Komisija je nakon njihova završetka poslala organizatorima diplome HPS-a za polaznike koji su uspješno završili opće planinarske škole. Društvima koja su prema programu HPS-a organizirala opće planinarske škole poslane su 654 diplome. Za polaznike malih planinarskih škola izdano je 168 diploma. Uz njih su poslane 177 diplome za polaznike specijalističkih škola (38 alpinizam, 93 sportsko penjanje, 46 speleologija) koje su provedene u skladu s programima školovanja za te djelatnosti. Ukupno je u 2020. u Savezu bio 831 novoškolovani član, većinom mlađe dobi. Zanimanje članova za pohađanje škola bilo je znatno veće, no zbog epidemioloških su ograničenja mogućnosti za provođenje bile znatno sužene, pa su mnogi organizatori odgodili ili prekinuli održavanje svojih škola ili su ih održali sa smanjenim brojem polaznika. Tako velika zainteresiranost za stjecanje znanja i vještina na školama i tečajevima koji se provode prema programima HPS-a svjedoči o kvaliteti programa i razvijenoj svijesti članstva o važnosti sigurnoga kretanja i boravka u planinama. Imajući to u vidu, Komisija za školovanje, kao i druge komisije, angažirala se u razradi odgovarajućih modela školovanja za slučaj produljenog trajanja epidemije.

Komisija za promidžbu i izdavačku djelatnost. Zahvaljujući preglednoj organizaciji velike količine praktičnih podataka, sadržaje na našim mrežnim stranicama koristi mnogo članova i drugih zainteresiranih za planiranje izleta, edukaciju i dobivanje obavijesti o akcijama HPS-a.

Redovito se objavljaju novosti iz rada HPS-a te dopunjavaju i ažuriraju stranice s podacima. Na *webu* su također dostupni ažurni popisi udruga, planinarskih kuća, instruktora, vodiča, markacista, obilaznika HPO-a i dobitnika priznanja, a posebno je bila zapažena Interaktivna planinarska karta Hrvatske. Tijekom godine pripremljene su i objavljene dvije praktične aplikacije za mobilne uređaje, s podacima o planinarskim udrugama, planinarskim kućama, obilaznicama, informacijama o organizacijskoj strukturi HPS-a te poveznicama na odgovarajuće sadržaje na *webu* HPS-a (eHPS i infoHPS). Također je izrađena i u rad puštena vrlo kvalitetna mrežna aplikacija za evidenciju članstva u planinarskim udrugama. Facebook stranica funkcionalnala je redovito i na njoj su se prenosile važne informacije vezane uz HPS i planinarenje općenito. Tijekom godine izrađena je nova *web*-stranica HPS-a, koja će nakon uređivanja sadržaja i novih funkcionalnosti uskoro biti puštena u rad.

Hrvatski planinar nastavio je redovito izlaziti i unatoč sve manjoj popularnosti tiskanih medija, zadržao je svoje istaknuto mjesto u planinarskoj populaciji, uz novu razinu kvalitete i raznolikosti članaka i tema. Časopis se redovito objavljuje i na internetu, gdje postoji kvalitetan pretraživač i digitalni arhiv tiskanih brojeva. Zidni kalendar za 2020. tiskan je u nakladi od 2000 primjeraka. Zbog nemogućnosti planiranja većih akcija, međutim, nije bio izrađen i objavljen kalendar akcija za sljedeću godinu, a bit će izrađen kada se ispune epidemiološki uvjeti za organiziranje većih okupljanja. Komisija je pomagala i planinarskim udrugama u pripremi njihovih izdanja te inicirala izdavanje prigodnog izdanja Hrvatske pošte u povodu 150. obljetnice hrvatskog planinarstva, koje će se obilježiti 2024. godine. Članovi Komisije i dužnosnici HPS-a redovito su sudjelovali u televizijskim i radijskim emisijama u kojima se govorilo o planinarstvu, a također su surađivali s elektroničkim i novinskim medijima u pripremi tema vezanih uz planine i planinarstvo.

Komisija za zaštitu prirode održala je tijekom godine tri sastanka, a kontinuirano se radilo na podizanju svijesti planinara i opće javnosti o pitanjima zaštite okoliša. Članovi Komisije intenzivno su u suradnji s drugim dužnosnicima HPS-a komunicirali i surađivali s ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, ustanovama koje upravljaju zaštićenim planinskim područjima i drugim organizacijama koje se skrbe o zaštiti okoliša, posebno u povodu Dana zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, koji je obilježen usponom na najviši vrh Hrvatske u organizaciji HPS-a i HGSS-a. U suradnji s udrugom BIOM organizirano je *online* predavanje »Ris u hrvatskim planinama«, uz sudjelovanje više od 400 gledatelja i slušatelja. Radi obnove školovanja za čuvare planinarske prirode, Komisija je pripremila novi program tečaja za čuvare planinske prirode. U povodu Međunarodnog dana planina, 11. prosinca, objavljen je plakat sa sloganima i porukama o zaštiti okoliša prikupljenima na natječaju upućenom svim planinarskim udrugama. Sudjelovalo se također i u izradi planova upravljanja planinskim nacionalnim parkovima i parkovima prirode te izradi plana upravljanja strogim rezervatom Bijele i Samarske stijene. Članovi Komisije redovito su upozoravali i na sve češću pojavu vožnje motociklama i *quadovima* po planinarskim putovima, čime se oštećuju ti putovi, stvara buka te ugrožavaju oni kojima su ti putovi namijenjeni, a što je posebno neprihvatljivo u zaštićenim planinskim područjima.

Komisija za povijest planinarstva bavila se prikupljanjem i obradom vrijednih starih predmeta i druge građe. U prvom dijelu godine obavljen je vrlo obiman posao sortiranja, organiziranja i evidentiranja arhivske građe u sjedištu HPS-a. Dosad je obrađeno više od polovice arhiva HPS-a, a ti će se poslovi nastaviti i u 2021., kako bi arhivska građa o razvoju planinarstva bila lako pretraživa i dostupna svim zainteresiranim udrugama i pojedincima. Za izložbu »Hrabrost je ženskog roda«, koja je održana u Rijeci, europskoj prijestolnici kulture

2020., priređeni su u dogovoru s udrugom Bazovica i Slovenskim domom u Rijeci izložbeni panoi o razvoju hrvatskoga ženskog alpinizma.

Komisija za priznanja obradila je tijekom godine više od 230 pristiglih zahtjeva. Za prijedloge koji su udovoljavali uvjetima iz Pravilnika o dodjeli priznanja Komisija je dodijelila 14 plaketa, 24 zlatna, 45 srebrnih i 130 brončanih znakova HPS-a (ukupno 213). Komisija je tijekom godine pomlađena uključivanjem novih članova, te su imenovani novi pročelnik i njegov zamjenik. Također, prema prijedlogu Komisije, Skupština je usvojila novi Pravilnik o dodjeli priznanja, s bolje razrađenim kriterijima za odlučivanje, što predstavlja čvrstu osnovu za daljnji kvalitetan rad Komisije.

Komisija za statutarnu, kadrovsku i normativnu djelatnost. Prema potrebi i postupajući u povodu zaprimljenih zahtjeva, Komisija je pregledavala i davaла mišljenja o ugovorima, pravilnicima i statutima naših članica te drugim dokumentima upućenima Uredu HPS-a, komisijama Saveza, Izvršnom odboru i Skupštini HPS-a. Komisija je također dala stručno mišljenje o prijedlogu izmjena Statuta, a radi brojnih pitanja sportsko-penjačkih klubova, od Gradskog je ureda za opću upravu i Ministarstva pravosuđa i uprave zatraženo službeno mišljenje o pitanjima proizašlim iz registracije samostalnog saveza za sportsko penjanje.

Hrvatska gorska služba spašavanja. HGSS i njegovih 25 stanica članice su našeg Saveza, a u HGSS-u djeluje gotovo tisuću članova HPS-a. Uz to što obavljaju izrazito humanu djelatnost spašavanja unesrećenih na najraznovrsnijim terenima, gdje se mogu učinkovito koristiti spašavateljska oprema, tehnika i iskustvo gorskog spašavanja, članovi HGSS-a izravno pridonose radu naše planinarske udruge stalnim sudjelovanjem u edukaciji članova HPS-a, radom u osnovnim planinarskim udrugama i na druge načine. Uz redovnu djelatnost spašavanja i zbrinjavanja unesrećenih, u 2020. je godini HGSS nizom akcija obilježio 70. obljetnicu svojega djelovanja, odnosno 70. obljetnicu formiranja Komisije za GSS u Planinarskom savezu Hrvatske 1950. godine. Služba ima vrlo visoko društveno uvažavanje i nezamjenjivo mjesto u sustavu nacionalne sigurnosti.

Zaključak. Rezultati naših stručnih djelatnosti u 2020. opisani su podrobnije u opširnim izvješćima što su ih komisije dostavile Uredu HPS-a, a u ovom pregledu preneseni su samo njihovi sažetci. Nažalost, u 2020. mnoge planirane aktivnosti nisu ostvarene pa ostaju izazovi za budućnost. Pa ipak, sva ostvarenja navedena u ovom izvješću daju čvrsto uporište za zaključnu ocjenu da je i u posebnim okolnostima HPS uspješno ispunjavao svoje ciljeve i zadaće te da je u nesvakidašnjim i vrlo zahtjevnim okolnostima ostvario mnogo vrijednih rezultata na raznim poljima svojega djelovanja.

Tradicija, povezanost, prijateljstvo i golemo angažiranje svih onih koji daju svoj doprinos organiziranim hrvatskim planinarstvu jamče da će se dobri rezultati nastaviti ostvarivati i u sljedećim godinama, na korist i zadovoljstvo svih onih koji vole planine i planinarenje.

Svim dužnosnicima, pročelnicima i članovima komisija, zaposlenicima HPS-a, suradnicima te planinarskim udrugama, njihovim vodstvima i svim planinarama u HPS-u zahvaljujemo na njihovom djelovanju u planinama i u podzemnom svijetu te na zalaganju u društvenom radu u protekloj godini, uz nadu da će nova godina donijeti bolje uvjete za sve planinarske djelatnosti.

Predsjednik HPS-a
Darko Berljak, v.r.